SK

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA

EUROSYSTÉM

STANOVISKO EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY

z 9. decembra 2010

o určitých nových ustanoveniach o hotovostnom peňažnom obehu

(CON/2010/89)

Úvod a právny základ

Európska centrálna banka (ECB) prijala 23. novembra 2010 žiadosť Národnej banky Slovenska o stanovisko k návrhu vyhlášky, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Národnej banky Slovenska č. 607/2008 Z.z. o niektorých podrobnostiach o hotovostnom peňažnom obehu a o zmene niektorých vyhlášok (ďalej len „návrh vyhlášky“).

Právomoc ECB vydať stanovisko je založená na článkoch 127 ods. 4 a 282 ods. 5 Zmluvy o fungovaní Európskej Únie a článku 2 ods. 1 prvej, druhej a tretej zarážke rozhodnutia Rady 98/415/ES z 29. júna 1998 o poradení sa s Európskou centrálnou bankou vnútroštátnymi orgánmi ohľadom návrhu právnych predpisov[1], nakoľko sa návrh vyhlášky týka záležitostí meny, platobných prostriedkov a Národnej banky Slovenska. V súlade s článkom 17.5 prvou vetou rokovacieho poriadku Európskej centrálnej banky Rada guvernérov prijala toto stanovisko.

1. Účel návrhu vyhlášky

Hlavným účelom návrhu vyhlášky je vypustiť tie ustanovenia vyhlášky Národnej banky Slovenska č. 607/2008 Z.z., ktorými Národná banka Slovenska implementovala Rámec na detekciu falzifikátov a triedenie eurobankoviek úverovými inštitúciami a ostatnými spracovateľmi peňazí podľa upotrebiteľnosti (ďalej len „rámec“) v súvislosti s prijatím eura na Slovensku. Rámec bude od 1. januára 2011 nahradený rozhodnutím ECB/2010/14 zo 16. septembra 2010 o kontrole pravosti a upotrebiteľnosti eurobankoviek a ich opätovnom vrátení do obehu[2]. Z uvedeného dôvodu už nie je viac potrebné ponechať v platnosti tie ustanovenia vyhlášky Národnej banky Slovenska č. 607/2008 Z.z., ktorými sa implementovali ustanovenia rámca o kontrole pravosti a upotrebiteľnosti eurobankoviek. S cieľom zaviesť jeden zo štandardov Jednotnej oblasti platieb v eurách (SEPA) sa tiež navrhuje vypustiť požiadavku na uloženie eurobankoviek podľa strán a smeru tlače. Napokon je účelom návrhu vyhlášky tiež prijatie niekoľkých zmien a doplnení, ktoré majú zohľadniť potreby praxe hotovostného peňažného obehu.

1 Ú. v. ES L 189, 3.7.1998, s. 42.

2 Ú. v. EÚ L 267, 9.10.2010, s. 1.

2. Všeobecné pripomienky

2.1 ECB poznamenáva, že na Slovensku v súčasnosti vymieňa necelé znehodnotené a poškodené eurobankovky len Národná banka Slovenska. Podľa návrhu vyhlášky sa táto povinnosť rozširuje na komerčné banky za podmienky, že chýba len nepatrná časť eurobankovky[3]. V tejto súvislosti ECB poznamenáva, že podľa rozhodnutia ECB/2010/14[4] je každá eurobankovka, ktorej dĺžka je skrátená o 6 alebo viac milimetrov alebo ktorej šírka je skrátená o 5 alebo viac milimetrov, považovaná za „neupotrebiteľnú“, a preto za nevhodnú na vrátenie do obehu. Typy zariadení na spracovávanie eurobankoviek, ktoré úspešne preskúšala národná centrálna banka a ktoré kontrolujú upotrebiteľnosť eurobankoviek, musia byť schopné odhaliť a oddeliť „neupotrebiteľné“ bankovky, ktoré sú „neupotrebiteľnými“ na základe vyššie uvedeného vymedzenia. Preto by nemalo dôjsť k opätovnému vráteniu „neupotrebiteľných“ bankoviek do obehu prostredníctvom zariadení na spracovávanie bankoviek a ani cez priehradku po tom, čo bola ich upotrebiteľnosť skontrolovaná kvalifikovaným personálom.

2.2 Článok 4 ods. 2 vyhlášky Národnej banky Slovenska č. 607/2008 Z.z. ustanovuje, že za necelé bankovky poskytuje náhrady len Národná banka Slovenska v súlade s pravidlami platnými v eurozóne. Ak však bude zmena a doplnenie článku 4 ods. 1 prijatá, komerčné banky budú tiež povinné vymieňať v obmedzenej miere necelé eurobankovky. Z tohto dôvodu navrhuje ECB, aby sa článok 4 ods. 2 zodpovedajúcim spôsobom zmenil a doplnil.

3. Konkrétne pripomienky

3.1 Novým článkom 3 ods. 6 vyhlášky Národnej banky Slovenska č. 607/2008 Z.z. sa rozširuje pôsobnosť ustanovení o postupe pri odoberaní falšovaných bankoviek a mincí na bankovky a mince, za ktoré sa neposkytuje náhrada. ECB má za to, že toto ustanovenie môže zahŕňať prípady, v ktorých bolo predložených menej než 50% eurobankovky, alebo prípady, keď bankovky a mince nie sú indentifikovateľné v dôsledku poškodenia. Takto sa však vytvára priestor pre nedorozumenie, že na rozdiel od bankoviek a mincí podľa nového článku 3 ods. 6, falšované bankovky a mince možno vymieňať, hoci by k tomu v žiadnom prípade nemalo dôjsť. ECB preto navrhuje, aby toho nové ustanovenie radšej odkazovalo na „ostatné“ prípady, v ktorých sa náhrady neposkytujú s cieľom objasniť, že jedným z prípadov je aj odoberanie falšovaných bankoviek.

3.2 ECB tiež odporúča, aby sa odkazy na „banky a spracovateľov peňazí“ vo vyhláške Národnej banky Slovenska č. 607/2008 Z.z. v znení zmien a doplnení uskutočnených návrhom vyhlášky, nahradili odkazmi na „spracovateľov peňazí“ v zmysle rozhodnutia ECB/2010/14.

---

3 Podľa navrhovanej zmeny a doplnenia sa nepatrnou časťou rozumie chýbajúca časť, ktorá zmenší dĺžku alebo aj šírku eurobankovky o maximálne 10 mm, pričom rozdiel sa meria vždy voči štandardnej dĺžke alebo aj šírke eurobankovky.

4 Pozri prílohu IIIa bod 7 v spojení s článkom 2 ods. 11 rozhodnutia ECB/2010/14.

Toto stanovisko sa uverejní na internetovej stránke ECB.

Vo Frankfurte nad Mohanom 9. decembra 2010

[podpis]

Prezident ECB

Jean-Claude TRICHET